

LIBRIS

We know
books

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
WILMSHURST, WALTER LESLIE

Inițierea masonică / Walter Leslie Wilmshurst ; cuv.
înainte de Cristian Moșneanu ; trad. din lb. engleză de
Gabriel Tudor. - București : Librex Publishing, 2025
ISBN 978-630-6628-57-5

I. Moșneanu, Cristian (pref.)

II. Tudor, Gabriel (trad.)

061.236.6

Design copertă: Cristina Ciucă

Editor: Ionuț Radu

Corectură: Cristiana Ciarec, Evelin Ceciu / Corectura.ro

LIBREX PUBLISHING

Str. Episcopul Radu, Nr. 30, București

redacție: 0723 193 019

comenzi@librex.ro

www.librex.ro

© LIBREX PUBLISHING, 2025

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări,
fără acordul scris al editorului, este strict interzisă și se
pedepsește conform *Legii dreptului de autor*.

WALTER LESLIE WILMSHURST

INIȚIEREA MASONICĂ

Cuvânt-înainte de Cristian Moșneanu

Traducere din limba engleză
de Gabriel Tudor

Colecție coordonată de Cristian Moșneanu

Librex Publishing
București
2025

CHEMAREA CĂTRE LUMINĂ

Prefață

*„Lumina este ceva cu adevărat prețios
pentru ochii care privesc către Soare”*

Există cărți care nu sunt scrise pentru a fi pur și simplu citite, ci pentru a fi trăite în adâncul ființei. *Inițierea masonică* de W.L. Wilmshurst se încadrează în această categorie rară. Ea este mai mult decât o expunere a ritualurilor sau o analiză istorică a francmasoneriei. Este, mai presus de toate, o chemare interioară adresată celor pregătiți să accepte lumina.

Walter Leslie Wilmshurst (1867–1939) a fost o personalitate discretă, dar profund influentă în spiritualitatea masonică a secolului al XX-lea. De profesie avocat, însă dedicat pe deplin studiului tainelor inițierii, Wilmshurst a reușit să vadă dincolo de fațada ritualurilor formale, întrezărind în masonerie ceea ce ea a fost dintotdeauna: o cale de regenerare spirituală și o metodă de apropiere de divin.

Opera sa majoră, *The Meaning of Masonry* (1922), urmată firesc de *The Masonic Initiation*, a fost primită cu respect academic și cu entuziasm neașteptat de către toți cei care

simțeau că Ordinul Masonic trebuie să-și redobândească dimensiunea inițiativă autentică. Cartea de față, tradusă acum și pentru publicul român, vine să continue și să aprofundeze această lucrare de reînviere spirituală.

„Doar parcurgând drumul vechi vom putea ajunge la cel nou.”

Publicată pentru prima dată în anii 1920 și retipărită apoi în ediții moderne, *Inițierea masonică* s-a impus ca un text fundamental pentru orice francmason care dorește să pătrundă sensul adânc al Ordinului.

Într-o epocă în care formalismul amenința să sufoce esența, Wilmshurst a avut curajul să reamintească faptul că masoneria nu este o societate socială, ci o școală de șlefuire destinată sufletului, o veritabilă continuatoare a marilor tradiții ale Misterelor antice.

„Masoneria nu este o religie, deși învățăturile sale au fost împărtășite de Templele Misterelor din toate timpurile.”

Cartea nu se mulțumește să explice ritualurile, ci propune o reinterpretare vie și profundă a inițierii ca proces real de transformare.

Inițierea, arată Wilmshurst, are două fețe: una exterioară, ceremonială, destinată tuturor și una interioară, secretă, destinată celor dispuși să parcurgă un drum al purificării, disciplinei și sacrificiului sinelui inferior. Inițierea reală presupune trecerea prin trei mari etape:

- purificarea atracțiilor materiale și senzoriale;
- stăpânirea minții și a emoțiilor;
- contopirea voinței proprii cu voința divină.

Aceste etape sunt oglindite alegoric în cele trei grade ale masoneriei speculative: Ucenic, Calfă, Maestru. Fiecare grad reprezintă o transformare interioară, un prag existențial.

„Din întuneric, călăuzește-mă spre lumină!”

În această perspectivă, Loja este mai mult decât un loc de întâlnire, ea devine o școală tainică a sufletului.

Ritualurile, gesturile, simbolurile – toate sunt văzute drept instrumente sacre menite să îl ajute pe mason să își construiască în sine Templul Interior, analog Templului lui Solomon. Piatra brută pe care masonul este chemat să o șlefuiască nu este altceva decât propriul său eu nedesăvârșit.

Adevărata inițiere începe, așadar, nu în momentul în care candidatul este primit formal, ci în clipa în care acesta începe să lucreze asupra propriei ființe, asemenea unui constructor care nu se oprește până când piatra nu devine perfectă.

„Cine vrea să-și găsească Maestrul, trebuie să pătrundă în loja sufletului său.”

Prin *Inițierea masonică*, Wilmshurst adresează un apel discret, dar puternic, tuturor Fraților: **să nu se mulțumească cu aparențele, să nu reducă Ordinul la o simplă adunare frățească, ci să îl redescopere ca pe o cale de trezire spirituală.**

Această carte devine astfel un manifest al reînvierii spirituale: un îndemn către fiecare mason de a face din propria viață o căutare vie a Luminii.

Lectura acestei lucrări aduce noului inițiat beneficii de o valoare inestimabilă. În primul rând, ea oferă o claritate profundă asupra adevăratului scop al inițierii, dezvăluindu-i natura sacră și misiunea de transformare a ființei interioare. Totodată, însuflă o motivație vie și autentică pentru practica zilnică a virtuții și a reflecției, chemându-l pe inițiat să trăiască fiecare zi ca pe un pas pe calea desăvârșirii.

Prin paginile sale, cartea stabilește o legătură vie și luminoasă cu marile tradiții ale Misterelor Antichității, arătând

cum templul egiptean, școlile pitagoreice și loja masonică modernă nu sunt decât expresii ale aceleiași căutări eterne a luminii. Mai mult decât atât, volumul trasează o veritabilă hartă interioară, o călăuză sigură în procesul complex de autodezvoltare și iluminare spirituală.

În cele din urmă, *Inițierea masonică* reușește să plaseze francmasoneria într-o perspectivă esențială: nu ca o religie concurentă altora, ci ca un ajutor inițiativ complementar, capabil să susțină orice formă autentică de credință în urcușul său către Adevăr.

„Nu putem face inițiați adevărați decât prin cooperarea lui Dumnezeu și prin voința sinceră a candidatului.”

Cartea dezvăluie, într-o manieră subtilă dar fermă, că francmasoneria nu este destinată celor care caută doar onoare lumească, ci celor care caută transformarea interioară. Cei care nu vor să renunțe la vechile lor atașamente, cei care nu simt arderea setei de lumină, nu vor găsi inițierea reală, indiferent de câte grade ar parcurge formal.

Inițierea autentică presupune un sacrificiu al sinelui limitat, o moarte simbolică, o renaștere în Spirit. Acesta este adevăratul mister pe care masoneria îl păstrează, dincolo de orice jurământ formal.

„Lumina nu aparține unei singure comunități, ci tuturor oamenilor.”

Astfel, *Inițierea masonică* reprezintă cheia oferită cu smerenie fiecărui căutător sincer.

Celor care vor ști să o folosească, ea le va deschide porțile unei lumi interioare vaste și strălucitoare. Celor care nu vor fi încă pregătiți, le va rămâne ca o sămânță a viitorului, gata să încolțească atunci când timpul va fi copt.

Într-o lume în care superficialitatea câștigă adesea teren, lucrarea lui W.L. Wilmshurst rămâne o mărturie a nobleței inițierii adevărate și un îndemn etern: să nu uităm niciodată că scopul ultim al fiecărei ceremonii, al fiecărei învățături, al fiecărui simbol este Lumina — Lumina divină pe care sufletul nostru o caută încă de la începutul veacurilor.

Lectura cărții *Inițierea masonică* deschide o poartă către acel univers unde ritualul încetează să mai fie un simplu gest exterior și devine o lucrare sacră a sufletului. Prin adâncimea ideilor și prin finețea interpretării simbolurilor, W.L. Wilmshurst redă masoneriei noblețea care i-a fost hărăzită încă de la începuturi.

Cartea nu propune rețete rapide și nu promite succes lumesc; ea cere răbdare, curaj, renunțare și muncă lăuntrică. Dar celor care acceptă chemarea și pășesc cu smerenie pe drumul inițierii reale, ea le oferă ceea ce este mai prețios: o busolă sigură către Lumină.

Într-o lume grăbită, *Inițierea masonică* rămâne un îndemn la întoarcerea către esențial, către acea călătorie lăuntrică ce face din fiecare om un constructor al propriului său Templu etern.

Salutăm cu profund respect inițiativa temerară a domnului Ionuț Radu, director al Editurii Librex Publishing, de a adăuga un nou titlu remarcabil în cadrul colecției „Biblioteca de Artă Regală”, ajunsă astfel la cea de-a opta apariție editorială.

Adresăm o recomandare sinceră nu doar membrilor Ordinului, ci și tuturor celor care aspiră la o cale autentică de desăvârșire spirituală, îndemnându-i să parcurgă această lucrare cu deschidere și reflecție. *Inițierea masonică* se

LIBRIS | We know books
dovedește a fi un ghid prețios nu doar pentru masoni, ci pentru oricine caută lumina adevărului interior.

Cristian Moșneanu

Membru al Comisiei de Istorie Masonică a MLNR
Coordonator al colecției „Biblioteca de Artă Regală”

INIȚIEREA MASONICĂ

Masonerie și religie

Introducere

Această carte se dorește a fi o continuare și o dezvoltare a volumului meu anterior, *Semnificația Masoneriei*, publicat pentru prima dată în 1922 și care cuprinde o colecție de lucrări publicate cu modestie și cu speranța că i-ar putea interesa pe unii dintre membrii francmasoneriei, din perspectiva celui mai profund aspect filozofic al acesteia. Totuși, cartea a beneficiat imediat de o primire surprinzător de călduroasă în toate părțile lumii și a trebuit să fie retipărită de trei ori. Însă oricât de mare ar fi plăcerea mea personală pentru acest succes, ea este eclipsată de o și mai mare satisfacție și recunoștință, provocate de constatarea faptului, demonstrat acum, că extinderea rapidă a numărului membrilor Fraternității este însoțită de o dorință la fel de mare a lor de a împlini sensul și scopul sistemului masonic, într-o măsură mult mai mare decât s-a verificat până acum. Francmasoneria pare să se regenereze treptat și, așa cum am arătat anterior, o astfel de regenerare trebuie să aibă ca scop nu numai beneficiul moral și iluminarea indivizilor și a

Lojilor, ci trebuie să aibă, în cele din urmă, un efect favorabil asupra contextului în care acestea exist – adică asupra întregului corp al societății.

În aceste circumstanțe, devine posibil să vorbesc mai pe larg și poate cu mai multă trăire despre un subiect care, așa cum am putut vedea într-un volum mare de mărturii publice și private, stârnește interesul sincer al multor confrăți ai francmasoneriei. Așadar, lor le ofer aceste documente suplimentare, prezentând aceeași temă ca înainte, dar într-o formă diferită, și expunând mai pe larg aspecte care au fost tratate anterior doar superficial, fără să le fie acordată prea multă atenție.

Prin „inițierea masonică” înțeleg, desigur, nu doar actul și ritualul primirii în Ordin, în sensul lor strict, ci francmasoneria speculativă – în limitele actelor și gradelor sale – privită ca un sistem, ca o metodă specializată de îndrumare intelectuală și instruire spirituală. O metodă care, pentru adepții săi interesați și atenți, oferă în același timp o interpretare a vieții, o regulă de viață și un mijloc de grație, introducere și chiar pătrundere în existența și lumina unui ordin supranatural. Dat fiind că esența masoneriei o constituie în mod expres căutarea Luminii supranaturale, lucrările de față sunt dispuse în mod schematic, în relație cu etapele pe care le presupune această căutare. Ele se ocupă mai întâi de tranziția de la întuneric la lumină, apoi de calea în interiorul sinelui, care trebuie urmată, și de lumina care poate fi găsită în ea. Pentru ca, în final, să se ocupe de lumină, în deplinătatea realizării ei, ca rezultat al urmării cu credință a acestei căi până la capăt. Într-o lucrare finală, am reanalizat trecutul Ordinului și am indicat tendințele sale actuale și posibilitățile sale viitoare.

În ardoarea de a înțelege și de a avea cel mai mult de câștigat din legătura lor cu Ordinul, unii membri ar întâmpina, se spune, dificultăți în definirea și „situarea” francmasoneriei. Ce este ea? Este o religie, o filozofie sau un sistem de valori morale? Având în vedere interesul din ce în ce mai mare pentru acest subiect, ar fi bine să clarificăm încă de la început acest aspect. Masoneria nu este o religie, deși conține multe elemente religioase explicite și multe referiri religioase. Dacă dorește, un confrate poate spune în mod legitim – și mulți chiar o fac – că „Masoneria este religia mea”, dar nu este îndreptățit să o clasifice astfel sau să o prezinte altor oameni ca pe o religie. Dacă ne referim la Constituția francmasoneriei, aceasta precizează foarte clar că sistemul este unul menit să existe în afara religiei și independent de aceasta. Tot ceea ce pretinde Ordinul de la membrii săi este credința în divinitate și adoptarea unei legi morale, fiecare frate fiind liber în rest să urmeze orice formă de religie și orice mod de cult dorește.

Masoneria nu este nici filozofie, deși la baza ei există un fond filozofic vast, care nu iese în evidență în textele și doctrinele sale de suprafață și care trebuie să fie descoperit de confrăți, prin cercetare tenace. Acest fond filozofic este o Gnoză sau o Învățătură a Înțelepciunii la fel de veche ca lumea, care a fost împărtășită deopotrivă de adepții religiei vedice a Orientului, de sistemele de inițiere egiptene, caldeene și orfice, de școlile pitagorice și platonice și de toate Templele Misterelor din trecut și din prezent, creștine sau necreștine. Renașterea actuală a ordinului masonic este menită să provoace o creștere importantă, deși treptată, a interesului pentru această filozofie, iar aceasta va avea probabil ca rezultat final o restaurare generală a Misterelor, inhibitate în ultimele

șaisprezece secole. Dar despre acest lucru vom spune mai multe în secțiunea finală a acestei cărți.

Masoneria este descrisă oficial ca un „sistem de moralitate”. Acest lucru este adevărat, dar în două sensuri, dintre care unul singur este de obicei luat în considerare. Termenul este de obicei interpretat ca însemnând un „sistem moral”. Însă oamenii nu trebuie să intre într-un ordin secret pentru a învăța morala și pentru a studia etica, și nici nu au nevoie de o organizație ceremonială sofisticată spre a le învăța. Regulile elementare ale moralei pot fi învățate în lumea exterioară, iar acolo trebuie să le învețe oricine vrea să fie doar un membru decent al societății. A avea o „moralitate strictă”, după cum știe fiecare mason, reprezintă o condiție preliminară pentru intrarea în Ordin. Nimeni nu intră în Ordin pentru a o dobândi după ce a intrat. Este adevărat că Ordinul are o poziție fermă în ceea ce privește supunerea față de legea morală și scoate în evidență cultivarea mai atentă a anumitor virtuți etice – lucru esențial pentru cei care își propun să urmeze un curs de știință spirituală. Acesta este sensul fundamental, mai evident, în care este folosită sintagma „sistem moral”.

Dar cuvântul „morală”, în conotația sa originală și, de asemenea, în conotația sa masonică, are și o altă semnificație – aceeași ca atunci când vorbim despre o „reprezentare morală”. „Morală” este un mod literar sau teatral de a exprima adevărul spiritual, prezentându-l alegoric și în conformitate cu anumite principii și metode bine stabilite (moravuri); este echivalentul unei uzanțe sau „uz”, așa cum este „uzul Sarum” sau liturgia, despre care vorbesc ecleziastici. În același sens, lucrarea lui Plutarh, *Moralia*, prezintă, în general, o serie de disertații asupra moravurilor vechilor școli religioase ale misterelor.

Prin urmare, un „sistem moral” înseamnă și „o metodă sistematizată și teatralizată de disciplină morală și instruire filozofică, bazată pe obiceiuri străvechi și practici îndelung stabilite”. Metoda în cauză este cea a inițierii, iar alegoria și simbolismul sunt folosite pentru utilizarea și practicarea ei. Este de datoria francmasonului să se străduiască să interpreteze și să pună în aplicare personal aceste două noțiuni, dacă dorește să înțeleagă sistemul din care face parte. Dacă nu reușește să-l înțeleagă, francmasonul respectiv rămâne în întuneric (iar sistemul urmărește în mod deliberat asta!), în ceea ce privește semnificația și secretele reale ale Ordinului, deși în mod oficial este membru al acestuia. Ordinul, sistemul de morală, garantează doar deținerea Adevărului, însă nu se angajează să îl împărtășească decât celor care lucrează pentru el. Pentru că Adevărul și misterele sale reale nu pot fi niciodată comunicate direct, ci doar prin alegorii și simboluri, mituri și sacramente. Sarcina descifrării acestora trebuie să îi revină întotdeauna destinatarului, ca parte a eforturilor sale de o viață. Până când nu și-l însușește, nu poate ști niciodată că acesta este adevărul. El trebuie să dea mai întâi dovadă de voință pentru a putea cunoaște doctrina. Sfântul Bernard de Clairvaux spunea despre alegorie și simbol: „Nu știu cum se face, dar cu cât realitățile spirituale sunt mai acoperite de văluri întunecate, cu atât mai mult încântă și atrag, iar nimic nu poate spori mai mult dorința pentru ele decât un astfel de refuz blând”.

Masoneria, așadar, ca „sistem moral”, așa cum a fost definită, nu este nici religie, nici filozofie, ci o știință și o artă în același timp, o teorie și o practică – iar acesta a fost întotdeauna modul în care au funcționat școlile înțelepciunii antice și ale misterelor. Ele i-au oferit mai întâi discipolului care dorea să facă parte din Ordin o imagine a procesului

LIBRIS We know books

vieții; l-au învățat povestea genezei și a coborârii sufletului în această lume, l-au făcut să afle adevărul despre starea sa actuală imperfectă, limitată, despre prezentul și poziția sa nefericite. L-au arătat că există o metodă științifică prin care starea sa poate fi perfecționată și prin care își poate recăpăta condiția inițială. Acest lucru a constituit jumătate din partea științifică a sistemelor lor, programa sau teoria, prezentate discipolilor ca o introducere, pentru ca aceștia să poată ajunge la o deplină înțelegere intelectuală a scopului mistereleor și a ceea ce implică inițierea lor în acestea. Apoi, urma cealaltă jumătate, partea practică, pe care discipolul trebuia să o aplice asupra lui însuși, prin purificare, controlarea naturii sale senzoriale, corectarea tendințelor indisciplinate în-născute, stăpânindu-și gândirea, procesele mentale și voința, printr-o riguroasă regulă de viață și prin deprinderea artei de a trăi. Atunci când el va demonstra că este competent atât în teorie, cât și în practică, că a putut rezista anumitor teste, i se va acorda privilegiul inițierii, un proces secret, conferit de maeștri sau experți deja inițiați, ale cărui detalii nu au fost niciodată dezvăluite în afara procesului în sine.

Aceasta a fost, în câteva cuvinte, știința străveche a misterelor, fie în Egipt, fie în Grecia sau în altă parte a lumii. Este știința care, într-o formă foarte comprimată, diluată, este perpetuată și reprodusă de masoneria modernă. Atât volumul de față cât și volumul meu precedent au scopul de a sublinia și de a demonstra acest lucru, cu speranța că, atunci când adevărata menire a Ordinului va fi percepută, francmasoneria va putea începe să-și îndeplinească proiectul primordial și să devină un instrument de reală eficiență inițiativă, nemaifiind, ca până acum, doar o instituție pur socială și caritabilă. De fapt, locul și funcția masoneriei nu pot fi apreciate în mod adecvat fără a cunoaște misterele din

Antichitate ale masoneriei, pentru că, așa cum scria un poet (Patmore), care le cunoștea perfect pe acestea din urmă:

Doar parcurgând drumul vechi vom putea ajunge la cel nou,

Și doar de pe Anticele Coline putem admira panorama!

Masoneria, având scopul de mai sus, deși nu este o religie, este consecventă și adaptabilă la orice religie. Dar ea are capacitatea de a merge și mai departe. Pentru că un ordin de inițiere (precum ordinele monahale din cadrul bisericilor mai vechi) este menit să ofere un standard mai înalt de instruire, precum și o comunicare mai largă a adevărului și înțelepciunii, decât cele elementare, oferite de religia populară comună. În același timp, el necesită o disciplină personală mai riguroasă și impune cerințe mult mai exigente minții și voinței adeptilor săi. Învățătura religioasă populară a oricărui popor, creștin sau nu, este, dacă ne este permis să o spunem, destinată maselor care încă sunt incapabile să adopte o hrană mai puternică și care sunt neadaptate la o disciplină riguroasă. Ea se potrivește înțelegerii simple a omului de pe stradă, care aleargă pe drumul vieții. Inițierea este ceva destinat cunoscătorului, atletului spiritual determinat, gata să înfrunte misterele profunde ale condiției de a fi și hotărât să atingă, cât mai curând posibil, vârful înălțimilor la care știe că propriul său spirit, odată trezit, îl poate duce.

Declinul actual al interesului pentru religia populară și pentru cultul public se datorează oare, în mare măsură, nu faptului că oamenii de azi nu ar mai fi religioși, ci faptului că expunerea religioasă convențională nu satisface nevoile raționale și spirituale ale unui public constrâns de cerințele existenței moderne să pretindă o înțelegere clară și o bază intelectuală solidă, pentru orice formă de acțiune pe care trebuie să o întreprindă? Pe lângă acest motiv, se datorează